

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการเงินทุนและทรัพยากรของกลุ่มเกษตรกรทำนาบ้านโคกลำพาน โดยเป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เชื่อมั่นว่าผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบทุกฝ่ายมีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาการบริหารจัดการเงินทุนและทรัพยากรของกลุ่มเกษตรกรทำนาบ้านโคกลำพานได้ ถ้าได้รับการเสริมพลังอย่างเหมาะสม ดังนั้น จึงเป็นการวิจัยและพัฒนาโดยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา เริ่มตั้งแต่การศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนา การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา การกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา และการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสให้ทุกฝ่ายมาร่วมกันเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาในแต่ละขั้นตอนตามความเหมาะสม โดยใช้มาตรฐานกลุ่ม/องค์กรชุมชน ตามระบบมาตรฐานงานชุมชนของกรมการพัฒนาชุมชนเป็นกรอบการวิจัย

ผลการวิจัยที่สำคัญ คือ

1. กลุ่มเกษตรกรทำนาบ้านโคกลำพานไม่มีการระดมทุนเพิ่มขึ้นแต่มีสมาชิกขอถอนหุ้นคืน ไม่มีการกำหนดเรื่องการระดมหุ้นไว้ในระเบียบข้อบังคับ ไม่มีการจัดทำหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้ ขาดการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิก ขาดการสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการ ไม่มีการกำหนดเกณฑ์การจัดสรรผลประโยชน์ไว้ในระเบียบข้อบังคับ แต่มีการกำหนดเฉพาะการปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกเท่านั้น ไม่ได้กำหนดระเบียบการจัดสวัสดิการ ขาดความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารจัดการ กรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง สมาชิกไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน ไม่มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ไม่มีการตรวจสอบและรายงานวัตถุประสงค์ ไม่มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างประหยัดและคุ้มค่าสมประโยชน์

2. แนวทางและวิธีการพัฒนา คือ 1) การจัดหาเงินทุนและทรัพยากรโดยส่งเสริมการออมทรัพย์และการเข้าถึงแหล่งทุน กำหนดเรื่องการระดมหุ้นไว้ในระเบียบข้อบังคับกลุ่มจัดทำหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิก ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน สำรวจและแสวงหาแหล่งทุนต่างๆ ให้ความรู้แก่คณะกรรมการ จัดตั้งเครือข่ายประสานหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนด้านวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและงบประมาณ 2) การจัดสรรและใช้ประโยชน์จากเงินทุนและทรัพยากร โดยกำหนดเกณฑ์การจัดสรรผลประโยชน์และสวัสดิการที่ชัดเจน 3) ควบคุมการใช้ประโยชน์จากเงินทุนและทรัพยากร โดยการฝึกอบรมด้านบัญชีสากลที่สามารถตรวจสอบได้ สมาชิกมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน มีการรายงานสถานะทางการเงินของกลุ่มทุกเดือน กำหนดผู้รับผิดชอบจัดทำทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์ กำหนดแผนการใช้ทรัพยากรและทุนอย่างประหยัด คุ่มค่า

3. ผลจากการพัฒนา คือ 1) มีการระดมเงินทุนโดยการเพิ่มหุ้นของสมาชิก 2) มีการจัดทำบัญชี เอกสารหลักฐานของกลุ่มถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจนเป็นปัจจุบัน 3) มีการจัดทำทะเบียนแหล่งทุนทั้งภายนอกและภายในชุมชน 4) มีการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการแก่คณะกรรมการ 5) มีการเชื่อมโยงเครือข่ายและพันธมิตรในการทำงานระหว่างกลุ่มภายในชุมชน 6) มีการฝึกอบรมให้ความรู้ในการจัดทำบัญชีระบบสากล 7) มีการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานโดยสมาชิก 8) มีการรายงานผลสถานะทางการเงินให้สมาชิกทราบ 9) มีการจัดทำทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์ของกลุ่มเป็นปัจจุบัน 10) มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรและทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ส่งผลให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นที่ยอมรับโดยเฉพาะในส่วนของการบริหารจัดการเงินทุนใช้หลักการมีส่วนร่วมและกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่ม ซึ่งในขณะเดียวกันคณะกรรมการบริหารก็มีความเชื่อมั่นในการทำงานมากขึ้นด้วย นอกจากนั้นประสบการณ์จากการวิจัยและพัฒนาได้ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการเงินทุนและทรัพยากรของกลุ่มเกษตรกรทำนาบ้านโคกลำพาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

The research aimed to develop resources and fund management for a rice farmer group in Ban Khoklampan, Khonklampan Subdistrict, Muang District, Lop Buri Province. It was a learning process development based on the belief that the authorities would have adequate capacity to develop resources and fund management for the rice farmer group in Ban Khoklampan, if they had appropriate skill development. Therefore, a research and development method was used with participatory action research emphasizing participation by all stakeholders in every step of the research procedure, which started with studying the current major problems and development needs, working out the main guidelines and methods for development, including activities. It created opportunities for all involved to participate in the learning process by conducting activities for development in each step as appropriate by using group standards or community body according to the standard of community work of Community Development Department as conceptual research.

The findings were as follows:

1. Ban Khoklampan rice farmer group lacked mobilizing funds, members withdrew their shares, no regulations for mobilizing funds, no paper work for reference, no place for members to exchange knowledge, no academic support, no regulation for the set up or allocation of benefits, provision only for payment of dividends to members, no agreements or regulations for welfare, lack of knowledge and understanding about management; the monitoring committee appointed did not do their duties earnestly, no work publicization, no checking and reporting on the accessories, no economic planning for local resources.

2. guidelines and methods for development were as follows: 2.1) raising funds and resources: to promote saving and search for sources of funds, setting up mobilization funds in the regulations of the group, making plan that is easily to monitor, setting up places for members to exchange knowledge, publicizing the work, searching for sources of funds, providing knowledge for the committee, setting up a network to connect both government sector and private sector, supporting academics, using modern machines and establishing a budget, 2.2) setting up regulations for funds and resources allocation clearly 2.3) controlling the use of the funds and resources by using accounting that is easy to be monitored; members participated in checking work, reported the group financial status monthly, set up authorities that will be responsible for accessory registration, setting up plans for using resources and funds economically.

3. the result of development consisted of 3.1) promoting mobilization funds added by the members, 3.2) developing forms that can be easily checked and kept up to date 3.3) making detailed lists of the sources of funds from both in and outside the community 3.4) providing knowledge of management for committee, 3.5) building networks for management, 3.6) accounting training, 3.7) following-up work management by the members appointed, 3.8) reporting financial status to members, 3.9) registering the accessories to make it up to date and 3.10) planning of resources and funds uses for both short and long term. All above increased the committee belief in the work. The research also provided a participatory learning process from conducting activities for development that the authorities should be able to develop the funds and resources of rice farmer group in Ban Khoklampan more effectively.